

LEJÁRT AZ UNIKORNISOK KORA?

3000 milliárd dollárnál is többet ér a startupok elit klubja

FORRÁS: 123RF.COM

A múlt év végére már jóval 900 fölött volt az unikornisok száma világszerte, 2021-ben annyi új, egymilliárd dollárt érő startup jött létre, mint az azt megelőző öt évben összesen. A Covid-járvány hatásai, a felpörgött digitalizáció és az aktív befektetők egyaránt szerepet játszottak abban, hogy tavaly számos rekord megdőlt a legértékesebb innovatív vállalkozások világában.

Több mint 3000 milliárd dollárt értek 2021. december elején a világ unikornisai a CB Insights összesítése szerint, ez több, mint az Egyesült Királyság vagy Franciaország 2020-as GDP-je, a duplája Oroszországnak, a magyarénak pedig majdnem hússzorosa. De talán még többet elárul arról, hogy mennyit fejlődtek a múlt évben a világ legértékesebb startupjai, ha hozzátesszük, hogy 2020 végén még „csak” 1600 milliárd dollár körül volt ezen cégek összesített értéke.

Csúcsdöntő idők

Az elmúlt év több szempontból is mérföldkő volt az egymilliárd dollárnál többet érő startupok világában, hiszen több rekordot is sikerült megdönteniük az összérték mellett is. Már novemberben meghaladta az unikornisok száma a 900-at, amire korábban még nem volt példa.

Egészen elképesztő csúcs született abban is, hogy mennyi új, milliárdos, innovatív cég „született” egyetlen év alatt. Lapzártánkkor még nem lehetett tudni a végleges számot, de már november közepén 440-nél tartott az „újszülött” unikornisok száma, ami több, mint ahány cég az előző öt évben összesen elérte a milliárd dolláros értéket. A tavalyi

lendület alapján nagy valószínűséggel 2022 első néhány hónapjában átlépi majd az ezret az unikornisok száma. A múlt év végén az unikornisok mintegy felének az Egyesült Államok adott otthont, Kínából kicsivel több mint 18 százalékuk származott, 5,4 százalékuk indiai, 4 százalékuk pedig brit volt.

Kedvező körülmények

Több tényező is szerepet játszik abban, hogy ilyen mértékben bővül a legértékesebb startupok köre. Az egyik ezek közül a Covid-járvány által felpörgetett digitalizáció, hiszen részben a működésük fenntartása érdekében, részben pedig azért, hogy versenyelőnyt biztosítsanak maguknak, a vállalkozások világszerte keresik az új, digitális megoldásokat, ami értelemszerűen teret nyit az innovatív, időnként egész iparágakat felforgató ötletekkel piacra lépő társaságoknak. Másrészt a pandémia miatti korlátozások, a távolságtartás igénye a magánszemélyek részéről is megnövelte a keresletet az olyan alkalmazások iránt, amelyekkel távolról tudják intézni azokat az ügyeket, amelyek miatt eddig személyesen kellett megjelenniük valahol.

Az elitklub

	Unikornisok száma	Új unikornisok száma
2017	269	52
2018	385	115
2019	491	113
2020	563	116
2021	936*	440**

FORRÁS: CB INSIGHTS

* december elejéig

** november közepéig

A legértékesebb startupok (milliárd dollár, 2021. december elején)

Bytedance	140,0
SpaceX	100,3
Stripe	95,0
Klarna	45,6
Canva	40,0
Instacart	39,0
Databricks	38,0
Revolut	33,0
Nubank	30,0
Epic Games	28,7

FORRÁS: CB INSIGHTS

44 startup értéke elérte vagy meghaladta a tízmilliárd dollárt, ezek már a „dekakornis” kategóriába tartoznak, és megjelent két, százmilliárd dollár feletti értékű „hektokornis”

Utóbbira kiváló példa a pénzügyi szektor, amely az egyik leginkább érintett volt a járvány által. Az új lehetőségeket, szolgáltatásokat ráadásul ezen a területen nemcsak az egyéni fogyasztók keresik, de az ágazat hagyományos szereplői is, ami együttműködési lehetőségekben, illetve befektetésekben is megnyilvánul, kiváló lehetőséget teremtve a fintech-vállalkozásoknak a gyors növekedéshez.

Nem véletlenül emeltük ki ezt a szegmenst, a CB Insights adatai alapján csak idén novemberig 122 fintech-társaság lépett be az unikornisok klubjába, összesített értékük pedig megközelítette a 270 milliárd dollárt. A fintech-terület jelentőségét mutatja az is, hogy a 10 legértékesebb startup közül 4 tartozik ebbe a kategóriába.

A másik, kiugróan gyors fejlődést felmutató kör az SaaS (software as a service) szolgáltatásokat kínáló innovatív vállalkozásoké, közülük 101 érte el idén az egymilliárd dolláros cégértéket, az összesített értékük pedig meghaladja a 200 milliárd dollárt. Az ő sikerük egyértelműen az üzleti szektor digitális megoldások iránti gyorsan bővülő keresletére utal.

A harmadik legnagyobb növekedést felmutató kategória az e-kereskedelem volt, 35 új unikornis „született” 2021-ben november közepéig ebben a szegmensben, ami jól szemlélteti, hogy mennyire átalakította a vásárlási szokásokat is a járvány. Ha pedig már a Covid hatásairól van szó érdemes megemlíteni azt is, hogy az egészségügyi startupok iránti befektetői és piaci érdeklődés is jelentős, tavaly novemberi 34, ezen a területen tevékenykedő innovatív vállalkozás lépte túl az egymilliárd dolláros értéket.

Aktív befektetők

Az unikornisok számának megugrásához a kedvező üzleti környezet mellett természetesen az is kellett, hogy minden korábbinál nagyobb legyen a befektetői kedv. A KPMG „Venture Pulse 2021 Q3” kiadványa szerint például a tavalyi harmadik negyedévben rekordnak számító, 172 milliárd dollár érkezett csak kockázati tőke-cégektől a startup-ökoszisztémába, és szokatlanul magas volt az egymilliárd dollárt meghaladó ügyletek száma. Ráadásul az elemzés szerint a múlt évben rendkívül sikeresek voltak a kockázati tőke-befektetők is az új források bevonásában, ami egyrészt a jól sikerült exitek magas számának volt köszönhető, másrészt szintén szerepet játszott ebben is egy Covid-hatás. A világon ugyanis számos kormány indított gazdaságélénkítő programokat a pandémia negatív hatásainak ellensúlyozására, és ezekből a forrásokból közvetve vagy áttételesen, de a befektetők is részesültek.

Új korszak küszöbén

Amikor 2013-ban elkezdtek használni az „unikornis” kifejezést az egymilliárd dollárnál értékesebb startupokra akkor arra utaltak ezzel, hogy mennyire ritka az ilyen innovatív cég. Abban az évben mindössze 39 társaság felelt meg ennek a kritériumnak. Lapzártánkkor pedig a CB Insights adatai szerint 44 startup volt, amelyek érték eléri vagy meghaladja a *tízmilliárd* dollárt, vagyis a „dekakornis” kategóriába tartozik. Ha idén is folytatódik a tavalyi tendencia, akkor ebben a körben is nagyon gyors fejlődésre lehet számítani, vagyis könnyen meglehet, hogy 2022 már nem annyira az unikornisok, hanem inkább a dekakornisok éve lesz.

A startup-ökoszisztéma elemzőinek és a befektetőknek ismét egy új fogalmat is kellett alkotniuk, hiszen már megjelentek az első, *százmilliárd* dollárt érő innovatív vállalkozások, vagyis a „hektokornisok”, igaz, ezek egyelőre valóban ritkák, tavaly december elején a Bytedance és a SpaceX tartozott ebbe a kategóriába, bár a Stripe nevű fintech társaság sem volt messze ettől az értéktől.

Kalocsai Zoltán